

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในสภาพสังคมปัจจุบันนั้นเป็นสังคมที่มีความตึงเครียดมาก คนส่วนใหญ่ต้องใช้ชีวิตอยู่ภายใต้แรงกดดันต่าง ๆ มากมาย ทั้งจากการใช้ชีวิต การทำงาน การเรียนหนังสือ หรือเรื่องอื่น ๆ เมื่อแต่ละคนมีความเครียด เป็นธรรมดาที่ทุกคนต่างพยายามหาทางออกเพื่อให้ตนเองคลายความเครียดลงได้ ซึ่งการท่องเที่ยวก็เป็นหนึ่งในตัวเลือกกิจกรรมที่ผู้คนต่างให้ความสนใจมากในการไปในเวลาว่าง นอกจากจะได้ใช้เวลากับคนในครอบครัวแล้ว การได้ไปเที่ยวในสถานที่ใหม่ ๆ ก็ทำให้ความตึงเครียด กดดันลดลงได้ โดยทุกคนสามารถเลือกที่จะไปเที่ยวตามสถานที่ที่ตนเองชอบได้ ซึ่งการที่ประชาชนออกมาท่องเที่ยวก็มีส่วนในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและของโลกให้มีความเจริญก้าวหน้าอีกด้วย

การไปท่องเที่ยวถือเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ แต่ในบางครั้งอาจจะมีปัญหาเกิดขึ้นจากหลาย ๆ สาเหตุ เช่น การมีมัคคุเทศก์ที่ไม่มีใบอนุญาตมาทำหน้าที่เป็นผู้นำเที่ยว หรือเป็นมัคคุเทศก์ชาวต่างชาติ แต่ให้มัคคุเทศก์ชาวไทยที่มีใบอนุญาตให้เป็นมัคคุเทศก์นั่งรถไปกับทัวร์ด้วย โดยมัคคุเทศก์ชาวไทยคนนั้นไม่ได้ทำหน้าที่ของมัคคุเทศก์จริง ๆ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่มีการกำหนดคุณสมบัติของคนที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์เอาไว้สูงและเยอะมาก ซึ่งบางคนอาจจะมีคุณสมบัติไม่ครบตามที่กำหนด เช่น อาจจะไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงในระดับนั้น ทำให้คนเหล่านั้นไม่สามารถทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ได้อย่างเต็มตัว เนื่องจากไม่มีใบอนุญาต ดังนั้นจึงเป็นปัญหาอย่างมากเพราะการกำหนดนิยามที่ยังไม่ชัดเจนของคำว่า “มัคคุเทศก์” และการที่มีการกำหนดคุณสมบัติที่สูงเกินไป ทำให้เป็นการตัดโอกาสในการหารายได้ของคนหลาย ๆ คน

แม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยจะมีมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ แต่จากการศึกษายังพบว่า ยังมีปัญหาทางกฎหมายบางประการที่ทำให้ยังไม่สามารถครอบคลุมความหมายของคำว่ามัคคุเทศก์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจเกิดปัญหาทำให้

คนต่างพากันเข้าใจผิดในนิยามของคำนั้น ๆ ได้ กล่าวคือ ปัญหาทางกฎหมายในการกำหนดนิยามของคำว่า “มัลคูเทศก์” และ ปัญหาในเรื่องผู้ที่จะขออนุญาตเป็นมัลคูเทศก์

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากสภาพปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมัลคูเทศก์ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายในเรื่องที่ผู้เขียนได้ศึกษามาโดยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ ดังนี้

5.2.1 ปัญหากฎหมายในการกำหนดคำนิยามของคำว่า “มัลคูเทศก์”

จากปัญหากฎหมายในการกำหนดคำนิยามของคำว่า “มัลคูเทศก์” ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคูเทศก์ พ.ศ. 2551 นั้นจะต้องมีนิยามของคำที่มีความครอบคลุมมากกว่านี้ ซึ่งในปัจจุบันผู้เขียนมีความเห็นว่า นิยามของคำว่า “มัลคูเทศก์” นั้นยังไม่ครอบคลุมกับนิยามที่ใช้จริง ๆ ทำให้หลาย ๆ คนอาจจะเข้าใจนิยามเกี่ยวกับคำนี้ผิดได้

ผู้เขียนขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยควรให้มีการจัดตั้งสภามัลคูเทศก์แห่งประเทศไทยและทำการตราพระราชบัญญัติสภามัลคูเทศก์แห่งประเทศไทยขึ้น พร้อมนิยามคำว่า “มัลคูเทศก์” เพื่อให้ครอบคลุมกับสถานการณ์ในปัจจุบันมากที่สุด โดยแก้ไขและเพิ่มเติมคำนิยามดังกล่าวดังนี้

“มัลคูเทศก์” หมายถึง บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพมัลคูเทศก์จากสภามัลคูเทศก์แห่งประเทศไทย

“อาชีพมัลคูเทศก์” หมายถึง อาชีพให้บริการเป็นปกติธุระในการนำนักท่องเที่ยวเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยให้บริการเกี่ยวกับคำแนะนำและความรู้แก่นักท่องเที่ยวหรือการอำนวยความสะดวกอื่นใดด้วย

และเขียนเป็นมาตราได้ดังนี้

“สภา” หมายความว่า สภามัลคูเทศก์แห่งประเทศไทย

“อาชีพมัลคูเทศก์” หมายความว่า อาชีพให้บริการเป็นปกติธุระในการนำนักท่องเที่ยวเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยให้บริการเกี่ยวกับคำแนะนำและความรู้แก่นักท่องเที่ยวหรือการอำนวยความสะดวกอื่นใดด้วย

“มัลคูเทศก์” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพมัลคูเทศก์จากสภามัลคูเทศก์แห่งประเทศไทย

“สภานายกพิเศษ” หมายความว่า สภานายกพิเศษแห่งสภามัลคูเทศก์แห่งประเทศไทย

- “นายกสภา” หมายความว่า นายกสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตซึ่งสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทยออกให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพมัคคุเทศก์
- “พนักงาน” หมายความว่า พนักงานสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย
- “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

5.2.2 ปัญหาเรื่องผู้ที่จะขออนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

จากปัญหากฎหมาย ในเรื่องการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตให้เป็นมัคคุเทศก์ได้ ตามที่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 กำหนดให้ผู้ที่จะยื่นเรื่องขอใบอนุญาตประกอบอาชีพมัคคุเทศก์จะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันที่ยื่นคำขอ เป็นผู้มีสัญชาติไทยและสำเร็จการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการนำเที่ยวตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 50 ซึ่งผู้เขียนมองว่าเป็นการตัดโอกาสของผู้ที่มีความสามารถหลาย ๆ คน ที่มีคุณสมบัติไม่ครบ ทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่หรือประกอบอาชีพเป็นมัคคุเทศก์ได้ตามความชอบหรือความถนัดของตนเอง

ผู้เขียนขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้ตราพระราชบัญญัติสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทยและบัญญัติประเด็นเกี่ยวกับคุณสมบัติการเป็นมัคคุเทศก์ในพระราชบัญญัติสภามัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย และแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

“ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพมัคคุเทศก์กระทำการเป็นมัคคุเทศก์หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าว โดยมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ในความควบคุมของสถาบันการศึกษาที่ คณะกรรมการรับรอง หรือที่สภามัคคุเทศก์จัดการอบรมขึ้น ทั้งนี้ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพมัคคุเทศก์

(2) บุคคลซึ่ง องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์กรบริหาร ส่วนท้องถิ่นอื่น ได้จัดการฝึกอบรมให้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสภามัคคุเทศก์ มอบหมายให้กระทำในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ ประกอบวิชาชีพมัคคุเทศก์

(3) ที่ปรึกษาของสภาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการหรือผู้สอนในสถาบันการศึกษา

(4) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนำเที่ยวเพื่อช่วยเหลือมัคคุเทศก์

ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ข้อยกเว้นตาม (1) (2) (3) และ (4) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา” นอกจากนี้ ยังควรมีการเขียนเกี่ยวกับการแบ่งแยกประเภทของมัคคุเทศก์ไว้ดังนี้

“การขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แบ่งเป็นสามประเภทหลัก ได้แก่

(1) ผู้ประกอบวิชาชีพมัคคุเทศก์ทั่วไป

(2) ผู้ประกอบวิชาชีพมัคคุเทศก์ภาค

(3) ผู้ประกอบวิชาชีพมัคคุเทศก์เฉพาะพื้นที่

โดยผู้ประกอบวิชาชีพในแต่ละประเภทให้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ ประเภท ภาษาต่างประเทศและประเภทภาษาไทย”

อีกทั้งในเรื่องสัญชาติของผู้ที่จะมาขอใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ให้ชาวต่างชาติสามารถ มาขอใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ได้เช่นกัน แต่ให้กำหนดให้ชาวต่างชาติผู้นั้นต้องผ่านเกณฑ์ การทดสอบเหมือนกับคนไทยทุกประการ โดยการทดสอบนั้นเป็นภาษาไทยทั้งหมด โดยนำหลัก National Treatment หรือหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนในชาติมาใช้ เพื่อเป็นการชะลอไม่ให้นักต่างชาติ เข้ามาแย่งงานคนไทยมากเกินไปจนเกินสมควร เมื่อกำหนดหลักการดังนี้ก็จะสามารถนำอาชีพมัคคุเทศก์ ออกจากการเป็นอาชีพสงวนที่สงวนไว้ให้คนไทยเท่านั้นที่ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ได้